

GRUDZIĘŃ

Przyszłość w Unii Europejskiej - nowe wyzwania

Niepowodzenie i odłożenie w czasie procesu ratyfikacji Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy skłoniło Radę Europy do podjęcia deklaracji wzywającej państwa członkowskie Unii Europejskiej do przeprowadzenia debaty mającej na celu umożliwienie obywatelom wszystkich państw wyrażenie opinii na temat kierunków rozwoju integracji europejskiej i samej Unii. W związku z powyższym w dniach 1 - 2 grudnia 2005 roku w Biłgoraju odbyła się konferencja będąca elementem ogólnoeuropejskiej debaty na temat przyszłości Unii Europejskiej pod nazwą: „Przyszłość w Unii Europejskiej- nowe wyzwania dla województwa”, zorganizowana wspólnie przez Starostwo Powiatowe w Biłgoraju i Urząd Wojewódzki w Lublinie. Podobne konferencje odbyły się w 13 powiatach naszego województwa, a zakończeniem konsultacji społecznych na poziomie powiatów była konferencja wojewódzka, która odbyła 14 grudnia

2005 roku w Urzędzie Marszałkowskim w Lublinie. Konferencja została poświęcona czterem panelom tematycznym: samorządowi, edukacji, rolnictwu i ochronie środowiska. Prelekcję w zakresie każdego tematu prezentowali zaproszeni przez organizatorów przedstawiciele środowisk naukowych.

Samorząd w zjednoczonej Europie

W pierwszym panelu tematycznym dr Adam Tittinger, realizując w ramach debaty publicznej temat: „Samorzady w zjednoczonej Europie” przypomniał, że Europejska Karta Samorządu Lokalnego i Regionalnego kształtuje wspólne normy europejskie, służące ochronie i rozwojowi praw samorządów lokalnych. Karta ta jest międzynarodową konwencją, wiążącą państwa europejskie, które ją ratyfikowały. Zobowiązuje je do przestrzegania określonych warunków, zasad i praktyk. Przyznaje regionom uprawnienia do prowadzenia współpracy transgranicznej podobne do zawartych

w Europejskiej Karcie Samorządu Terytorialnego uprawnień dla społeczności lokalnych. Wg zapisów karty region powinien być podmiotem samorządowym prowadzącym własną politykę i współpracę międzynarodową. Temat samorządności wywołał szczególnie duży oddźwięk wśród zgromadzonych na sali. Przewodniczący Rady Powiatu Franciszek Piętaś dzieląc się swoim doświadczeniem samorządowym podsumował: „*Tęsknię do ludzi samorządu z początku lat 90-tych pełnych entuzjazmu, pasji i marzeń. Ludzi dążących do przeobrażenia rzeczywistości. Wniosek jest jeden- budowa społeczeństwa obywatelskiego pełnego świadomości, swoich praw i wymagającego od władzy służebnej woli. Tylko społeczna świadomość może być sprawcą umocnienia idei samorządności*”.

Edukacja- kierunki rozwoju

Tematem drugiego panelu, prowadzonego przez prorektora Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Zamościu Bogdana Kawałko, była kwestia edukacji w zjednoczonej Europie. Prelegent zapoznał zgromadzonych z systemami edukacyjnymi niektórych krajów europejskich: Austrii, Finlandii, Hiszpanii, Niemiec, Belgii, Francji, Holandii, Portugalii, Danii, Grecji, Irlandii, Szwecji i Włoch. Wspólną płaszczyzną edukacyjną dla krajów Europy jest Deklaracja Europejskich Ministrów Edukacji, zebranych w Bolonii, w dniu 19 czerwca 1999 roku. Z jej zapisów wynikają następujące założenia: system łatwo czytelnych i porównywalnych stopni (dyplomów), dwu- i trzy- stopniowy system studiów, punktowy system rozliczania osiągnięć studentów, zapewnianie jakości kształcenia, mobilność studentów i pracowników, wymiar europejski szkolnictwa wyższego, wymiar społeczny, kształcenie ustawiczne, uznawanie kwalifika-

cji zawodowych. Z kolei Kierownik Wydziału Edukacji Starostwa Powiatowego w Biłgoraju, Jan Gałań przedstawił diagnozę stanu istniejącego i trendy rozwojowe edukacji ponadgimnazjalnej na terenie powiatu biłgorajskiego w latach 2004-2011. W wyniku przeprowadzonej reformy oświaty sieć szkół ponadgimnazjalnych na terenie powiatu biłgorajskiego ukształtowana została w odniesieniu do bieżących możliwości i potrzeb. W ofercie edukacyjnej szkół podległych powiatowi funkcjonuje 36 szkół różnych typów dla młodzieży na podbudowie gimnazjum, 2 gimnazja powiatowe i siedem szkół dla dorosłych. W zasadzie obecna sieć szkół jest adekwatna dla tej populacji młodzieży. Należy jednak podejmować działania dla pozyskania większej ilości młodych ludzi z powiatów ościennych a przynajmniej zachować obecne tendencje.

Rolnictwo i ochrona środowiska

Drugi dzień konferencji został poświęcony tematowi: rolnictwa i ochrony środowiska. Zofia Kiełbińska- Ryń, specjalista Centrum Badawczo Szkoleniowego Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Zamościu swój wykład poświęciła zagadnieniu reform wspólnej polityki rolnej Unii Europejskiej, w kontekście omawiania Europejskiego Funduszu Orientacji Gwarancji Rolnej. Prelegentka przypomniała, iż odpowiedzialność za bieżące administrowanie środkami funduszu ponoszą władze krajowe. Natomiast do wydatkowania środków upoważnione są agencje rynku rolnego i Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Organem koordynującym jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Kolejna prelegentka, dr Teresa Wyłupek z Instytutu Nauk Rolniczych w Zamościu mówiła o polityce ochrony środowiska poświęcając gro czasu projektowi „Natura 2000” (projekt ten został obszernie omówiony w trakcie 40 sesji Rady Powiatu.

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba rozp. nauk w szk. ponadgimnazjalnych	1872	1697	1765	1655	1719	1657	1565	1507	1521	1267	1271	1254

Symulacja demograficzna w oparciu o dane GUS

Lokacja Józefowa 1725 – 2005

W Miejskim Ośrodku Kultury w Józefowie 2 grudnia 2005 roku odbyła się uroczysta sesja Rady Miejskiej z okazji 280 rocznicy podpisania przez V Ordynata Ordynacji Zamojskiej, Tomasza Józefa Zamojskiego aktu lokacyjnego miasta Józefowa. Uroczystość uświetnili swą obecnością, znamienici goście, oraz radni Józefowa, mieszkańcy miasta i gminy. Sesję prowadził Przewodniczący obecnie urzędującej Rady Miejskiej, Andrzej Lefanowicz, który zaprosił do stołu prezydialnego byłych przewodniczących- Władysława Wielgana i Józefa Króla. Program sesji zawierał wykład profesora Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej, Władysława Ćwika, autora monografii Józefowa pt. „Dzieje Józefowa”, wystąpienia Burmistrza Józefowa Zbigniewa Bielaka i Prezydenta Zamościa Marcina Zamojskiego, dyskusję: „Miasto Józefów jego historia i czasy współczesne” oraz montaż artystyczny - „Jak to było w dawnych czasach”. Profesor Władysław Ćwik w swoim wykładzie przybliżył uczestnikom sesji dzieje Józefowa od jego powstania do 1990 roku. Kolejnych piętnaście lat z życia miasta i gminy Józefów zrelacjonował Burmistrz Józefowa Zbigniew Bielak, przytaczając osiągnięcia z dziedziny gospodarki, ochrony środowiska, kultury, szkolnictwa, rozwoju turystyki. Prezydent Zamościa Marcin Zamojski, syn XVI ordynata Jana Tomasza Zamojskiego przypomniał, że rok 2005 jest „Rokiem Zamościa”. W tym roku przypada także 400 rocznica śmierci

twórcy Ordynacji Zamojskiej - Jana Zamojskiego a obchody rocznicy 280-lecia Józefowa pięknie wpisują się w cykl imprez związanych z „Rokiem Zamościa”. Przypomnienie sentencji, że „narody, które nie szanują swojej historii, giną”, i że zamysłem twórcy ordynacji i jego kontynuatorów było danie podwalin pod rozwój światłego (utworzenie Akademii Zamojskiej) i zasobnego społeczeństwa, to myśli przewodnia wystąpienia Marcina Zamojskiego. Wręczenie Burmistrzowi Józefowa przez Prezydenta Zamościa medalu z wizerunkiem Jana Zamojskiego na koniu będącego odwzorowaniem pomnika stojącego w Zamościu przed pałacem Zamoyskich, zakończyło wystąpienie znamienitego gościa. Głos następnie zabierali kolejni goście:

Przewodniczący Rady Powiatu Franciszek Piętaś, Starosta Biłgorajski Stanisław Schodziński, Dyrektor Roztoczańskiego Parku Narodowego w Zwierzyńcu Zdzisław Kotuła, Jan Skiba, Henryk Byra, Henryk Biały. Na zakończenie sesji zaprezentowano przygotowaną przez młodzież scenkę historyczną ukazującą jak Tomasz Józef Zamojski podpisywał akt lokacyjny miasta Józefowa. Sesja uświadomiła wszystkim, że józefowianie winni być dumni ze swojej historii, dokonania z czasów odległych i współczesnych, jednocześnie winni mieć głęboką świadomość za to co zostawią przyszłym pokoleniom.

Nowy gospodarz

„Wyremontowane pomieszczenia staną się bazą do prowadzenia specjalistycznych i profilaktycznych działań wynikających z zadań statutowych placówki i oczekiwań społeczności lokalnej”.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna zawsze borykała się z problemami lokalowymi. Korzystała z różnych pomieszczeń szkół i przedszkoli, ZOZ-u, klubu AA „Iskra”. W 2004 roku Poradnia pozyskała nowe pomieszczenia po opuszczeniu parteru budynku przy ul. Kościuszki 41/43 przez Bibliotekę Pedagogiczną. W związku z tym niezbędne były prace remontowe. Usunięto bariery architektoniczne i przystosowano parter budynku do pracy z dziećmi niepełnosprawnymi.

mi. Wymieniono instalację elektryczną i hydrauliczną, a także zaadoptowano duże pomieszczenie, które służy pracy grupowej z dziećmi i młodzieżą. Odbywają się tam także szkolenia dla nauczycieli prowadzone przez pracowników poradni. Ubiegłoroczny koszt prowadzonych remontów wyniósł ok. 70 tys. złotych i w całości został pokryty przez Starostwo Powiatowe. W październiku i listopadzie b.r. przeprowadzono dalszy remont budynku. Wymieniono pozostałe okna, wyremontowano trzy pomieszczenia do pracy z dziećmi i młodzieżą, został wyremontowany dach, docieplono obiekt i odnowiono elewację. Pozyśkane pomieszczenia przeznaczone zostały na gabinet wczesnej interwencji logopedycznej i wczesnego wspomagania dzieci przedszkolnych, gabinet diagnozy i terapii pedagogicznej oraz gabinet diagnozy i terapii psychologicznej (zaburzenia emocjonalne, terapia rodzin). Koszt inwestycji wyniósł ok. 60 tys. złotych, z czego 40 tys. zł zabezpieczyło Starostwo Powiatowe w Biłgoraju, a ok. 20 tys. zł pozyskano z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Ponadto pozyskano także dotację z rezerwy z MENiS tj. 56 tys. złotych na wyposażenie w niezbędny sprzęt do nowych pomieszczeń. Zakupiono testy do diagnozy dla psychologów na sumę ok. 7 tysięcy złotych, również pomoce do bezpośredniej pracy z dziećmi w Centrum Metodycznym Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej. Pozostałe fundusze przeznaczone zostały na po-

moce rehabilitacyjne, meble, komputery, profilaktyczne programy terapeutyczne, techniczne urządzenia do pracy korekcyjnej dla logopedów. Wyremontowane pomieszczenia staną się bazą do prowadzenia specjalistycznych i profilaktycznych działań wynikających z zadań statutowych placówki i oczekiwań społeczności lokalnej. Kadra została wzmocniona o kolejny etat pedagogiczny, w ramach którego realizowane będzie orzecznictwo dzieci głuchych i niedosłyszących oraz niewidomych i niedowidzących. Prowadzone są także zajęcia z profilaktyki uzależnień. W nowo wyremontowanym obiekcie znalazł również swoją siedzibę Powiatowy Ośrodek Informacji Turystycznej, który usytuowany został na parterze z niezależnym samodzielnym wejściem.

Biłgoraj – pamięta!

Na zaproszenie Starosty Biłgorajskiego Stanisława Schodzińskiego Proboszcza Parafii p.w. Św. Marii Magdaleny Jana Maksima, Dyrektora Regionalnego Centrum Edukacji Zawodowej Czesława Bakoty organizatorów uroczystości uczczenia 24 rocznicy wprowadzenia stanu wojennego 13 grudnia 2005 roku w kościele Św. Marii Magdaleny stały się poczty sztandarowe szkół, samorządu, organizacji kombatanckich i młodzież szkół powiatu, internowani przedstawiciele samorządów gminy, miasta i powiatu. Licznie zebrana młodzież zaproszeni goście uczestniczyli w żywej lekcji współczesnej historii którą montażem słowno-muzycznym

„Idź wyprostowany wśród tych co na kolanach” zaprezentowała młodzież RCEZ. Witając zebranych

Dyrektor Bakota powiedział: „kierujemy naszą uroczystość do wszystkich tu zebranych a w szczególności do internowanych i więzionych Powiatu Biłgorajskiego a także do młodzieży wszystkich szkół. Historyczna pamięć jest elementem tożsamości narodowej dlatego też o tym co było niech świadczą tu obecni uczestnicy tamtych wydarzeń. Jeśli poprzez montaż słowno muzyczny uda się wywołać choć chwile refleksji to warto tu być łącząc się we wspólnej modlitwie za Ojczyznę. W mroźną noc z 12 na 13 grudnia przypominał z kolei Starosta Stanisław Schodziński w Powiecie Biłgorajskim rozpoczęły się aresztowania działaczy „Solidarności”, Uzbrojone bojówki milicjantów i cywili wpadały do wcześniej upatrzonych domów. Z internowanymi obchodzono się tak jak z pospolitymi przestępcami, urządzano im tory przeskód, kobietom zabierano nawet rajstopy, umieszczano często w więzieniach w nieogrzewanych celach.

Z biura Zarządu Oddziału NSZZ „Solidarność” zostały zarekwirowane: meble, szafy, obrazy, portrety, emblematy, mapy, przedmioty osobistego użytku, książki, czasopisma, pieniądze, przybory biurowe, naczynia do napojów – do dziś ich nie zwrócono. Do przeprowadzenia tej wojny z bezbronny społecznością Biłgorajską Służba Bezpieczeństwa (SB) wykorzystywała materiały przekazane przez 126 tajnych współpracowników (TW), 80 kontaktów operacyjnych (KO), 12 lokali kontaktowych (LK), 7 spraw operacyjnego rozpoznania, 17 spraw operacyjnego sprawdzenia. Wykorzystano wiedzę i pomówienia takich tajnych współpracowników (TW) jak: Wacek, Ryszard, Antoni, Jerzy, Franek, Matematyk, Rafał, „7”, Czesław, „9”, Felek, Leon, Gajowy, Maciek, Rudy, Sokół, Mrówka, Drzazga, Mały, Sęp, Jodła, Olek, Kazimierz, Alek, Instruktor, Sołtys, Żbik, Amper, Żółty, Roch, Kamień, Lipiński, Adam, Skorpion, Edek, Strzelec, Mała, Elektryk, Marta, Kogut, Szósty, Zenek, Bolek, Bielas, Kaczowski, Foto, Czarny, „S”, Grzegorz. Przeciw tej wielkiej sile przeciwstawiła się „Solidarność”. Zapis graficzny tego słowa oddaje rzeczywistość tamtego okresu przedstawia litery, które się wzajemnie wspierają, jak tłumy ludzi różnych zawodów w tamtym okresie solidaryzując się nawzajem - napis jakby zdjęty z murów strajkujących robotników i inteligencji. Dzisiaj pisząc to słowo, aby oddać jego obecne znaczenie trudno by było je napisać razem, zespolić, ponieważ społeczeństwo jest podzielone, porozrywane gdzieś zapodziała się tamta idea „Solidarności” oparta na nauce społecznej Kocięła. Dzieciom i młodzieży stworzono nowych liberalno-pogańskich

bohaterów w stylu Harry Pottera z hasłami poprawności politycznej i wolności liberalnej w znaczeniu „róbta co chceta” oraz tworząc neopogańskie święta w stylu „Halloween”, czy „święta Indyka”. Przyjmuje się wzorce z neopogańskiej Francji, Niemiec czy Holandii gdzie w szkołach przeszkadza religia szopka betlejemka, sutanna księdza. Symbole religijne każe się chować do szuflady. Zastępuje się je nową ideologią wynaturzonej mniejszości organizując tzw. „marsze równości”, które nic nie mają wspólnego z demokracją i prawem. Wszystko to dzieje się pod patronatem organizacji międzynarodowych, np. ONZ, która w swoich założeniach programowych propaguje system demoralizacji poprzez wspieranie aborcji (zabijanie dzieci nienarodzonych), sterylizacji oraz agresywnego ateizmu w życiu społecznym i propagowanie postaw hedonistycznych przesiąkniętych cywilizacją śmierci. Tworzone ustawodawstwo w niektórych parlamentach zapewniające homoseksualistom prawo do

adopcji dzieci, pozbawia prawa dzieci do normalnej rodziny, do matki i ojca, do miłości macierzyńskiej i ojcowskiej – jest to degradacja rodziny, która godzi w większość społeczeństw i w Boga poprzez wielki grzech. Święta Teresa z Kalkuty te eksperymenty określiła krótko: cyt. „Zachód wyruszył na wojnę przeciwko dzieciom. To jest działanie które jest świadectwem tego, że Zachód wkroczył już w cywilizację śmierci. Współczesne społeczeństwa Zachodu są już w stanie klinicznego umierania.”

Handel w niedziele i święta staje się świętością a praca za granicą rozwiązaniem wszystkich problemów.

- Czyż obecnie Unia Europejska nie stoi na rozstajach?

- Czy nasze narodowe interesy są realizowane?

To przecież Polska Solidarność dała przykład Europejczykom bycia solidarnymi.

- Czy dzisiaj Europa jest solidarna z nami?

Ks. biskup Józef Zawitowski w 14 rocznicę powstania Radia Maryja powiedział: „tolerancja to uszanowanie każdego człowieka, nawet grzesznego w myśleniu, w postępowaniu ale tolerancja nigdy nie jest pochwałą czy, jak się dziś mówi promocją zła. Dobrze że w Polsce pod koniec 2005 roku zaczyna się wracać do wartości wypracowanych w latach 80-tych przez... „Solidarność”. Trzeba nie szczędzić sił na pomoc tym, którzy myślą o rozwoju polskiej rodziny, życia ludzkiego, wychowania młodego pokolenia, tworzą nowe prawo pracy w Polsce, widzą istotne sprawy naszej Ojczyzny są wrażliwi na potrzeby szczególnie ubogich i słabych. Niech opatrność wspiera nieustannie nasze procesy rozwojowe, służące odnowie moralnej, gospodarczej oparte na Dekalogu”. Część drugą spotkania rocznicowego wypełniła uroczysta eucharystia w pięcioosobowej koncelebrze pod

przewodnictwem Honorowych Obywateli Miasta Biłgoraja Ks. Inf. dr hab. Franciszka Greniuka, Ks. Zdzisława Kuczko.

Każdy Naród ze swej historii tej odległej i tej współczesnej zna wydarzenia mające wielki wpływ na jego dalsze istnienie, na jego pojmowanie podstawowych zasad i norm współżycia zawartych w Dekalogu, na właściwe rozumienie prawdy, kłamstwa, dobra, zła na prawdziwe rozumienie słowa solidarność międzyludzka. Takim wydarzeniem, które wymieszało te pojęcia w naszej współczesnej historii była zbrodnia stanu wojennego z 1981 roku. Z pewnością wspólna pokoleniowa lekcja historii wzbogaca wiedzę i zapobiega amnezji historycznej „To Wy droga młodzieży za chwilę wchodząc w dorosłe życie będziecie musieli odpowiedzieć sobie czy „Solidarność” należy utożsamiać z naukami Jana Pawła II czy też z organizatorami tzw. „marszów wolności. Trzeba mieć nadzieję, kończąc swoje wystąpienie mówił Stanisław Schodziński, że powrót do źródeł „Solidarności” pozwoli na polepszenie w kraju sytuacji społeczno – gospodarczej w tym naszej Ziemi Biłgorajskiej.

Dziś Józef Giza miałby 48 lat

Kolejna 24 rocznica wprowadzenia stanu wojennego z 1981 roku na Ziemi Biłgorajskiej obchodzona była także w Tarnogrodzie. Od wielu lat organizatorem tej uroczystości są Zarząd Regionu Środkowowschodniego i Zarząd Oddziału NSZZ „Solidarność” w Biłgoraju. 16 grudnia 1981 roku zginął śp. Józef Giza mieszkaniec Tarnogrodu jeden z dziewięciu górników poległych w Kopalni Węgla Kamiennego „Wujek” w Ka-

w trudnym okresie lat 80 w utrwalaniu pamięci ofiar stanu wojennego i ideałów „Solidarności”. Medal wręczali: Przewodniczący NSZZ „Solidarność” Marian Król oraz członek zarządu Tadeusz Ferens. Z kolei uczestnicy uroczystości przy dźwiękach górniczej orkiestry dętej przeszli na cmentarz gdzie delegacje uroczystości złożyły kwiaty i wieńce. Po raz pierwszy w tej smutnej rocznicowej uroczystości oprócz rodziny, przyjaciół, delegacji związkowych, samorządowych, politycznych uczestniczył w randze Wojewody Lubelskiego Wojciech Żukowski.

towicach. Jego grób znajduje się w rodzinnym Tarnogrodzie. Uroczystości rozpoczęły się Mszą Św. w Kościele p.w. Przemienienia Pańskiego w Tarnogrodzie odprawianą w intencji Ojczyzny. Miłym akcentem było nadanie Ks. kanonikowi Edwardowi Ludwickiemu byłemu Dziekanowi Dekanatu Tarnogrodzkiego medalu XXV-lecia „Solidarności”. Medal nadano w uznaniu za wieloletnią opiekę duchową, pomoc i współpracę

Orkiestra hymnami narodowym i górniczym uhonorowała pamięć poległego kolegi górnik. Głos kolejno zabierali Senator RP Jerzy Chrościkowski „spotykając się w tak niecodziennej chwili, zadajemy sobie pytanie, co roku to samo pytanie, czy tak musiało być? Tyle Krwi, tyle ofiar przecież mamy Polskę niepodległą, dzięki takim ludziom jak Józef Giza. Mam nadzieję, że szybko doczekamy się, że wszyscy Ci którzy

są winni tej zbrodni zostaną osądzeni”

Starosta Biłgorajski Stanisław Schodziński: „Ś.p. Józefie walczyłeś o ideały, które do dnia dzisiejszego nie zostały zrealizowane. Wtedy w nocy 13 grudnia rozpoczęła się wojna. Bojówkarze, oddziały ZOMO, milicji, służb cywilnych wypowiedziały wojnę bezbronnemu społeczeństwu, wojnę w której zginęło wielu niewinnych ludzi. W imieniu Zarządu Powiatu Biłgorajskiego pragnę podziękować górnikom, którzy zawsze tu przyjeżdżali niezależnie od poglądów politycznych i zmian we władzach. Dziękuję Zarządowi Regionu Środkowowschodniego NSZZ „Solidarność”, który zawsze tutaj jest obecny. Dziękuję ludziom „Solidarności”, Marianowi Jagusiewiczowi, Stanisławowi Koniecznemu, Marianowi Kucharczukowi którzy nie załamali się mimo krytyk spadających na „Solidarność”. Życzę sobie i wszystkim tu obecnym abyśmy w dzisiejszych czasach mogli kontynuować, wcielać w życie niezrealizowane ideały „Solidarności”.

Przewodniczący Komitetu Obywatelskiego Ziemi Biłgorajskiej Marian Jagusiewicz: „Czuję się w obowiązku zabrania głosu, jako człowiek który był internowany w tamtych czasach i przeżywał trudne polskie dramaty wyrażam wielką wdzięczność zachowując w pamięci tamtych ludzi tamte wydarzenia. Oni wtedy za

nas ginęli, za Polskę, za ideały „Solidarności”. To chwalebne, że z Tarnogrodzkiej Ziemi wyrósł człowiek, który nie bał się strajkować, przeciwstawić kordonom milicyjnym, to było wielką odwagą.

Przewodniczący Zarządu Środkowowschodniego NSZZ „Solidarność” w Lublinie Marian Król: „Mimo, że od tamtych wydarzeń minęło 24 lata niewiele wiemy więcej niż wtedy. Mam nadzieję, że czas, który nadchodzi, nowy czas, pokaże kto naprawdę jest winny, kto wydał rozkaz by strzelać do naszych braci. Przychodzimy, przyjeżdżamy tu do Tarnobrodu również po to, by drugi raz takie sytuacje nie powtórzyły się, aby brat strzelał do brata. My jesteśmy i pamiętamy”.

Na zakończenie uroczystości siostra Józefa Gیزی Pani Janina Gabryszewska w wywiadzie dla Telewizji Lubelskiej m.in. powiedziała: „Sam pogrzeb był bardzo przykry, szliśmy w kordonie policji z jednej i drugiej strony to było straszne przeżycie, byliśmy przestraszeni i splakani. Cały czas zastraszeni, pomnik był ciągle dewastowany, napisy były niszczone, zabierano kwiaty, ginęły wieńce z napisami z jakich rąk zginął. Bracia przychodzili uzupełniali i naprawiali te dewastacje, to były smutne lata oby nie wróciły”.

„Ktoś puka do drzwi naszych”

Święta Bożego Narodzenia na trwałe zakorzeniły się w naszej kulturze, w historii. Kultywowane były również w najtrudniejszych chwilach dla bytu narodowego stały się ostoją rodziny, polskości. Święta Bożego narodzenia do czas spotkań rodzinnych przy wigilijnym stole, to wspólne śpiewanie kołęd, wzajemne składanie życzeń, wyrażanie radości z narodzin Mesjasza z Betlejem. Za inspiracją wielkiego wieszca Adama Mickiewicza „Słowo stało się ciałem, żeby na nowo Ciało Twoje człowieku, powróciło w słowo”, Młodzieżowy Dom Kultury 16 grudnia zorganizował spektakl świąteczny „Ktoś puka do drzwi naszych”. Autorzy scenariusza a zarazem reżyserzy Renata Socha i Iwona Pawłowska pokusiły się o odważną w swej formie opowieść historii świata poczynając od jego stworzenia do narodzin Jezusa. W oparciu o taniec, światło, dźwięk, ruch, poezję, śpiew stworzyły niepowtarzalny podniosły i uroczysty klimat, który wprowadził nas w nastrój doskonale korespondujący z poezją Jana Pawła II „Tryptykiem Rzymskim”, z głównym motywem widowiska „Na początku było słowo

i przez nie wszystko się stało”. Bardzo dobrze dobrana muzyka współczesnego kompozytora Piotra Rubika współgrając ze światłem budowała niepowtarzalną dramaturgię widowiska. Występujące zespoły dziecięce, czteroletnie dzieci, dominująca biel, starsze grupy do młodzieży licealnej włącznie stworzyły głównie tańcem podniosły nastrój wytwarzając rzadki do uchwycenia związek emocjonalny z widowiskiem. W dużych fragmentach widowiska rześcicie nagradzanym przez pełną widowiskiem brawami wyczuwało się podniosły nastrój sa-

krum. Wystawione ponownie 17 grudnia 2005 w Sali BCK widowisko także zgromadziło pełną widownię równie żywo reagującą na akcje sceniczne jak przy premierze w MDK. Godzinny program wszystkich zarówno wykonawców jak i widownię przeniósł w odległe czasy zmuszając do zadumy do wewnętrznego wyciszenia, refleksji w natłoku codziennych zdarzeń w pędzącej nieznaną cywilizacji. Sukcesu wykonawcom gratulował Starosta Biłgorajski Stanisław Schodziński wręczając dowód uznania Renacie Socha i Iwone Pawlos kwiaty za odważną nowatorską propozycję przedstawienia wielkiej tajemnicy narodzin Chrystusa.

„Pielęgnując przeszłość, tworzymy przyszłość”

Podsumowaniem działalności i osiągnięć bibliotek powiatu biłgorajskiego w roku 2005 rozpoczęło się seminarium kadry bibliotek publicznych. Tematem wiodącym spotkania, które odbyło się 20 grudnia 2005r. w Starostwie Powiatowym była II edycja konkursu „Pielęgnując przeszłość, tworzymy przyszłość”. Wśród zaproszonych gości obecni byli: Starosta Biłgorajski Stanisław Schodziński, Prezes Biłgorajskiego Towarzystwa Regionalnego Dorota Skakuj, a także instruktorzy Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie: Magdalena Wójcikiewicz i Zofia Szumiło.

Mirosława Sachar, Dyrektor Miejskiej i Powiatowej Biblioteki w Biłgoraju, podsumowując działalność 35 bibliotek naszego powiatu w roku 2005 przypominała, iż w ramach programu operacyjnego promocji czytelnictwa w Powiecie Biłgorajskim biblioteki otrzymały do podziału środki finansowe w wysokości 97.800 zł. Dzięki współpracy z Wydziałem Edukacji Starostwa Powiatowego w Biłgoraju pozyskały ciekawe i wartościowe pozycje książkowe. Z inicjatywy i za pośrednictwem Biblioteki Wojewódzkiej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie bibliotekarze z całego powiatu mieli możliwość uczestniczyć w kursie komputerowym organizowanym przez Uniwersytet Warszawski, a także w wielu innych kursach i szkoleniach.

W bibliotekach przeprowadzono także konkurs literacki w związku z rocznicą urodzin H. Ch. Andersena i IV edycję konkursu „Radość czytania”. Starosta Biłgorajski Stanisław Schodziński zwrócił uwagę na istotną rolę bibliotek w tworzeniu historii Ziemi Biłgorajskiej, w wychowywaniu młodzieży i wspomaganiu szkół. Dla człowieka żyjącego w czasach elektronicznych mediów, zagubienia, w czasach zatracania pewnych wartości książka czy czasopismo powinny być drogowskazem właściwego postępowania. Powinny przypominać o naszych korzeniach i historii. Zadaniem bibliotek jest gromadzenie literatury i czasopism, które poprzez nawiązywanie do przeszłości wzbogacą czytelnika, pozwolą mu budować lepszą przyszłość. Z kolei Dorota Skakuj mówiła o potrzebie propagowania tradycji i wartości regionalnych w bibliotekach publicznych.

Zofia Siek, przedstawiciel Wydziału Edukacji Starostwa Powiatowego, poruszyła temat edukacji eko-

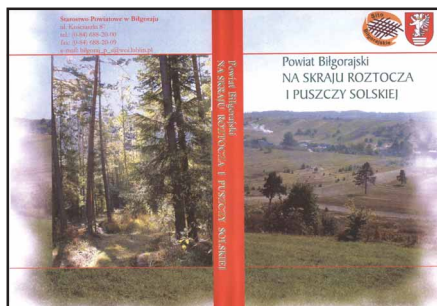
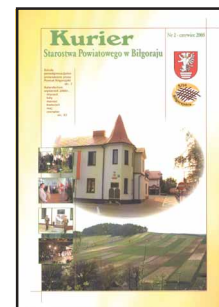
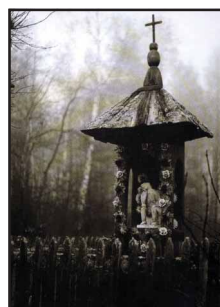
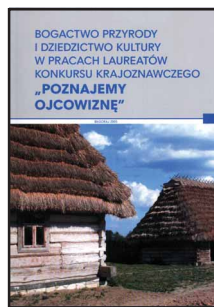
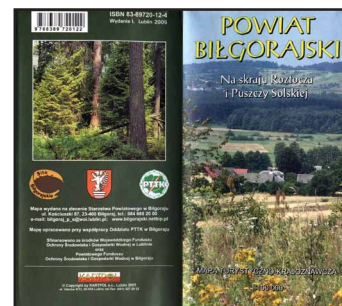
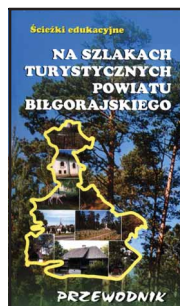
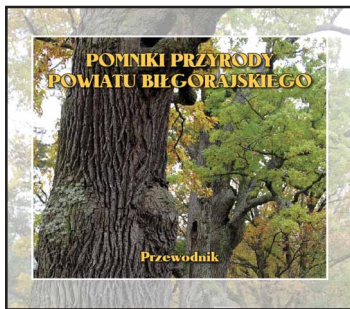
logicznej i promocji powiatu w pracach konkursowych, natomiast Magdalena Wójcikiewicz pod hasłem konkursu wojewódzkiego „Pamięć- przeszłości”, wypowiedziała się o potrzebie promowania naszego powiatu poprzez różnego rodzaju wydawnictwa i zachowania naszego dziedzictwa regionalnego na piśmie. Starostwo Biłgorajskie ufundowało wszystkim bibliotekom, wydawnictwa promocyjne Powiatu Biłgorajskiego.

Czy jesteśmy znani

Już od stycznia film promujący powiat biłgorajski, będzie emitowany w sieci telewizji publicznej, komercyjnej, operatora Multimedia Polska oraz prezentowany na konferencjach, targach turystycznych oraz jako materiał edukacyjny w szkołach na terenie powiatu, np. na lekcjach edukacji regionalnej. Udostępniony jest do wypożyczenia w Powiatowym Ośrodku Informacji Turystycznej na płycie DVD, CD oraz na kasecie VHS.

W 2005 roku wspólnym wysiłkiem Wojewódzkiego

- album „Kapliczki i krzyże przydrożne w krajobrazie Powiatu Biłgorajskiego”
- Kurier Starostwa Powiatowego w Biłgoraju nr 2 Po raz pierwszy wyprodukowany został film promocyjny „Powiat Biłgorajski na skraju Roztocza i Puszczy Solskiej”, wznowiono nakłady przewodnika pt. „Ścieżki edukacyjne na szlakach turystycznych powiatu biłgorajskiego” oraz albumu „Powiat Biłgorajski – Skarby kultury i przyrody”. Wydawane opracowania są przekazywane do bibliotek miejskich i gminnych, do bibliotek szkolnych, szkół ponadgimnazjalnych na terenie Powiatu.

oraz Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Starostwa Powiatowego w Biłgoraju zostały wydane kolejne opracowania promujące Ziemię Biłgorajską:

- album „Pomniki przyrody Powiatu Biłgorajskiego”
- mapa turystyczno-krajoznawcza „Powiat Biłgorajski na skraju Roztocza i Puszczy Solskiej”,
- folder „Bogactwo przyrody i dziedzictwo kultury w pracach laureatów Konkursu Krajoznawczego Poznajemy Ojcowiznę”

Oprócz materiałów wydanych w 2005 roku w POIT można kupić materiały wydane przez Starostwo w latach wcześniejszych: przewodnik "Pomnikowe drzewa Powiatu Biłgorajskiego", album "Pejzaże Powiatu Biłgorajskiego - uroki rzek", wiele materiałów innych wydawców oraz upominki twórców ludowych z terenu powiatu.

**Wszystkie wydawnictwa można nabyć w Powiatowym Ośrodku Informacji Turystycznej,
ul. Kościuszki 41/43, tel. 084 688 00 00.**

Rozmowa ze Starostą Biłgorajskim Stanisławem Schodzińskim

Tomasz Książek: *Panie Starosto mija kolejny, 2005 rok a trzeci w pracach samorządu terytorialnego II Kadencji szczebla powiatowego. Jaki on był dla samorządu?*

Stanisław Schodziński: W mojej ocenie zadawałoby się. Po wielu latach rozbudowy wreszcie udało się zakończyć inwestycję szpitalną. Przypomnę, że w latach 2001 – 2003 nakłady na rozbudowę szpitala wynosiły około 5 mln zł. rok miniony to łączna kwota około 18 mln zł nakładów. Kwoty te wskazują, iż dynamika wzrostu jest nieporównywalna. Oczywiście przed nami kolejne zadanie, tj. wyposażenia nowych obiektów w nowoczesny odpowiadający standardom XXI wieku. Urządzenia, sprzęt medyczny i meble zostaną zakupione ze środków pochodzących z Kontraktu dla Województwa Lubelskiego w wysokości 3 mln złotych i środków finansowych Powiatu Biłgorajskiego w wysokości 1 mln złotych. Przeprowadzone postępowanie przetargowe w 2005 roku zostało unieważnione z uwagi na protesty i odwołania oferentów a także krótki termin realizacji dostawy. Nie wykorzystane w 2005 roku środki finansowe w wysokości 4 mln złotych zostały przesunięte do budżetu powiatu 2006 roku i do 30 czerwca 2006 roku zostaną wykorzystane na planowany zakup sprzętu medycznego

T.Książek: *A jak kształtuje się sytuacja w bieżącym utrzymaniu szpitala w obecnym kształcie?*

S.Schodziński: Niestety zadłużenie placówki wzrasta. Powiat nie otrzymuje w ogóle żadnych środków finansowych na bieżące utrzymanie szpitala, jest jedynie organem założycielskim. Szpital powinien funkcjonować w oparciu o zakontraktowane środki z Narodowego Funduszu Zdrowia, które w przypadku biłgorajskiego SP ZOZ-u są nie wystarczające i w konsekwencji w trybie progresywnym od 1999 roku powodują narastające zadłużenie. Obecnie szpital prowadzi postępowanie restryktoryzacyjne.

Tomasz Książek: *Panie Starosto w stosunku do oświaty jak wynika z ustawy Powiat Biłgorajski jest organem prowadzącym a tym samym odpowiadającym za jej kondycję. Co prawda rok szkolny kończy się w czerwcu, grudzień jest jego półmetkiem, jest także zamknięciem roku budżetowego, jak w tym kontekście ocenia Pan kondycję biłgorajskiej oświaty?*

Stanisław Schodziński: Większość szkół powiatu ma

zapewnione dobre warunki do nauki, m.in. potwierdzają to otrzymane akredytacje do przeprowadzania egzaminów zewnętrznych w 8 zawodach. Poprawi to w znacznym stopniu konkurencyjność naszych szkół na lokalnym oświatowym rynku. Zwiększenie środków finansowych na zajęcia pozalekcyjne zwiększyłoby możliwości skutecznego oddziaływania wychowawczego.

T.Książek: *Jakie w minionym roku inwestycje polepszające kondycję placówek oświatowo-wychowawczych realizowane były w naszym powiecie.*

S.Schodziński: Mimo skromnego w stosunku do potrzeb budżetu udało się w roku bieżącym poprawić bazę dydaktyczną i sportową szkół. Na inwestycje oświatowe w br. powiat przeznaczył kwotę **330.000 zł**. Prace inwestycyjne realizowane były: w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Biłgoraju w zakresie: wymiany okien i ocieplenia ścian w części „A” obiektu szkolnego, w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w zakresie: ocieplenia i odnowienia ścian wraz z wymianą okien. Wiele prac szczególnie w szkołach wykonano środkami Rad Rodziców za co tą drogą składam wszystkim wyrazy uznania. Wartość wykonanych remontów na rzecz oświaty wynosi 306 tys. zł. Wykorzystane zostały w pełni pozyskane dodatkowo środki finansowe pochodzące z rezerwy Ministra Edukacji Narodowej i Sportu na wyposażenie pracowni w pomoce dydaktyczne i sprzęt w wysokości 233 121 złotych. Z pewnością przydałoby się więcej.

Dziś bazy szkolnej nie powinniśmy się wstydzić. Obok działań powiatu duża w tym zasługa samych szkół i ich kierownictwa oraz Rad Rodziców.

T.Książek: *Jakie spektakularne osiągnięcia szkół mógłby Pan wymienić z pamięci?*

S.Schodziński:

- III miejsce LO im ONZ w rankingu najlepszych liceów ogólnokształcących na Lubelszczyźnie i wejście do pierwszej setki najlepszych liceów w kraju,
- Sukcesy uczniów szkół powiatu w finałach centralnych, olimpiadach i konkursach przedmiotowych w których znalazło się 57 uczniów, ze wszystkich szkół powiatu,
- Międzynarodowy sukces uczniów Zespołu Szkół Leśnych w Moskwie w konkursie ekologicznym, uczniowie, zdobyli tam wyróżnienie,
- Bardzo dobrze realizowany przez LO im. ONZ projekt Socrates-Comenius,
- Bardzo dobry, na tle innych rejonów Polski, wynik nowej matury. Egzamin maturalny zdało 91,3 % uprawnionych – jest to najlepszy wynik w województwie lubelskim i jeden z najlepszych w kraju.
- sprawnie przeprowadzona centralna rekrutacja do szkół ponadpodstawowych. Nabór na obecny rok szkolny potwierdził, że niedoceniane dotychczas szkoły peryferyjne dysponują coraz atrakcyjniejszą ofertą kształcenia zyskującą uznanie kandydatów,
- nowe kierunki nauki: technik informatyk, technik mechanik, monter izolacji budowlanych, technik rolnik.

Tomasz Książek: *Posiada Pan tytuł magistra inżyniera budownictwa lądowego o specjalności drogi, ulice, lotniska, tak więc jakość dróg w Powiecie Biłgorajskim jest Panu dobrze znana. Jakie są możliwości właściwego zabezpieczenia funkcjonowania sieci dróg powiatowych?*

Stanisław Schodziński: Na obsługę sieci drogowej samorząd powiatowy zabezpiecza w budżecie środki finansowe. Z uwagi na duże potrzeby innych zadań powiatowych środki finansowe na drogownictwo są skromne. Dlatego też corocznie składamy wnioski o fundusze zewnętrzne, podejmujemy współpracę z samorządami gminnymi od których uzyskaliśmy pomoc w wysokości 1 mln 255 tys. zł. Również pozyskaliśmy środki pozabudżetowe z innych jednostek i programów celowych w wysokości 631 121 zł. Uzyskane wsparcie w łącznej wysokości 1 mln 886 121 zł jest dla powiatu znaczące przy tak dużych potrzebach chociażby tylko w drogownictwie. Łączne nakłady na drogownictwo w roku 2005 wyniosły ponad 6 mln 600 tys. zł. Samo-

urząd Powiatu czynił usilne starania w zakresie poprawy dróg powiatowych i wojewódzkich oraz o przekwalifikowanie drogi wojewódzkiej Lublin-Biłgoraj-Przemysł na drogę krajową.

T.Książek: *Jakie ważniejsze zakresy robót drogowych zrealizowano w 2005r.?*

S. Schodziński: W roku 2005 ułożono 8,5 km nowej nawierzchni na drogach powiatowych, w Biłgoraju wybudowano rondo na skrzyżowaniu ulic: Aleja Jana Pawła II, Włosiankarska i Sikorskiego, odcinek ul. Narutowicza. Wykonano ponad 40 tys. m² remontów częściowych nawierzchni, wyremontowano lub przebudowano 20 przepustów drogowych, wykonano prace odwodnieniowe na wielu odcinkach dróg. Dodać należy, że w latach 2000-2005 wspólnie z samorządami gminnymi wykonano 50 km nowych nawierzchni bitumicznych.

T.Książek: *Czy zima w tym roku nie zaskoczy służb drogowych, co z utrzymaniem zimowym dróg powiatowych?*

S.Schodziński: Zimowym utrzymaniem objęto 518 km dróg powiatowych. Na sezon zimowy 2005/2006 zaplanowano kwotę 600 tys. zł. W celu sprawnego przeprowadzenia akcji zimowej podjęto bieżącą współpracę z jednostkami i służbami, których praca związana jest z zachowaniem bezpieczeństwa społecznego. W Zarządzie Dróg Powiatowych występują duże braki usprzętowania specjalistycznego. W związku z tym wiele zadań wykonywanych będzie przez inne jednostki wyłonione w drodze przetargu.

T.Książek: *Jakie są plany polepszenia stanu technicznego dróg powiatowych w najbliższym czasie?*

S.Schodziński: Potrzeby są ogromne. Aby doprowadzić zdegradowaną jeszcze przed rokiem 1999 sieć drogową należałoby zabezpieczyć środki w wysokości 60 mln. zł. Na sieci drogowej jest ponad 600 przepustów, z których większość nie wytrzymuje obciążenia, na jakie były przystosowane przed 20 – 30 lat temu. Na drogach powiatowych wybudowanych jest 35 mostów w różnych technologiach. Większość z nich wymaga pilnego remontu. Środki finansowe, które wydzielone są w budżecie powiatu na drogownictwo są nie wystarczające. Powiat ma ogromne potrzeby finansowe również w zakresie funkcjonowania oświaty i służby zdrowia. Dlatego też wdzięczni jesteśmy samorządom gminnym za każdą pomoc udzielaną na utrzymanie sieci drogowej.

T.Książek: *A co z potrzebami budowy nowych odcinków dróg?*

S.Schodziński: Budowa nowych odcinków niezbędnych dla rozwoju naszego powiatu może być realizowana tylko przy pomocy zewnętrznej. Dlatego też zintensyfikowane zostaną działania na pozyskanie celowych funduszy strukturalnych. Są to działania długofalowe, ale liczymy, że będą owocne. Rozszerzymy też współpracę z samorządami gminnymi, aby podstawa sieć drogowa mogła pełnić właściwą rolę w rozwoju powiatu. Należy zaznaczyć, że w powiecie jest jeszcze ponad 80 km dróg powiatowych o nawierzchni gruntowej i kilka mostów wymagających milionowych nakładów na remonty lub odbudowę. Powiat jest w stanie zabezpieczyć jedynie środki na bieżące utrzymanie sieci drogowej.

T.Książek: *Jak przedstawia się w naszym powiecie sytuacja osób bezrobotnych, jakie działania zostały podjęte na rzecz ograniczania i łagodzenia jego skutków?*

S.Schodziński: Na realizację programów w roku 2005 Powiatowy Urząd Pracy w Biłgoraju otrzymał środki finansowe w łącznej wysokości 5 056 300 zł. W 2005r. zaktywizowano łącznie 1.543 osoby. Na szczęście rok 2005 przyniósł wyraźną tendencję spadkową liczby bezrobotnych.

Na koniec listopada zarejestrowanych było **6.671** osób i jest to o **9 %** mniej niż w roku ubiegłym. Powiat Biłgorajski w woj. Lubelskim należy do powiatów o najniższej stopie bezrobocia np. stopa bezrobocia w miesiącu październiku 2005 roku wynosiła **13,9%** (dla porównania w woj. Lubelskim – 16,3%, a w kraju 17,3%).

T.Książek: *Do jakich grup osób bezrobotnych i jakie programy kierowane i realizowane były w 2005r.*

S.Schodziński: Przede wszystkim na pomoc osobom bezrobotnym znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji. Są to w szczególności osoby młode do 25 roku życia, osoby długotrwale bezrobotne i bezrobotni powyżej 50 roku życia. Zrealizowanych zostało łącznie 10 programów. W zakresie aktywizacji osób młodych: projekt „TRAMPOLINA – Promocja Zatrudnienia Wśród Młodzieży Powiatu Biłgorajskiego” - objął 73 osoby. „MŁODZIEŻ 2004 – Biłgorajski Program Wsparcia Młodzieży na Rynku Pracy” objął 295 osób. W 2005 roku udało się również pozyskać środki z Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację kolejnego programu skierowanego do osób młodych - „PERSPEKTYWY – Program Aktywizacji Zawodowej Młodzieży z Powiatu Biłgorajskiego” planujemy objąć nim 286 osób, program realizowany będzie do końca kwietnia 2006 roku. Ponadto dla osób młodych do 25 roku życia realizowany był rządowy program „Pierwszy biznes” - 30 osób odbyło szkolenie w zakresie rozpoczę-

cia własnej działalności gospodarczej. Osoby długotrwale bezrobotne objęte zostały aktywizacją w ramach dwóch programów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego: „WSPARCIE Biłgorajski Program Przeciwdziałania i Zwalczenia Długotrwalego Bezrobocia” – dla 234 osób, „NOWY START – Przeciwdziałanie Długotrwalemu Bezrobociu w Powiecie Biłgorajskim” - dla 240 osób, który realizowany będzie do kwietnia 2006. W ramach współpracy z samorządami oraz Związkiem Spółek Wodnych w roku bieżącym zorganizowaliśmy 106 miejsc pracy w ramach robót publicznych, w tym 21 kobiet zostało zatrudnionych w charakterze opiekunek domowych a 85 mężczyzn zaangażowano do wykonywania prac porządkowych i melioracyjnych na terenie gmin.

T.Książek: *Jakie działania na rzecz ograniczania bezrobocia podjęte będą w roku 2006?*

S.Schodziński: Priorytetem w naszych działaniach będzie pozyskiwanie kolejnych środków z funduszy europejskich na realizację programów mających wpływ na łagodzenie i ograniczenie bezrobocia w naszym powiecie. Spodziewam się, że w roku 2006 środki będą jeszcze wyższe.

T.Książek: *Co nowego przyniósł rok 2005 w rodzinie Stanisława Schodzińskiego?*

S.Schodziński: W tym roku obchodziliśmy 25 lat sakramentu małżeństwa. Stanowisko starosty uszczupla czas poświęcany rodzinie, a rodzina tego potrzebuje. W miarę możliwości staram się przebywać razem. Udało się nam w tym roku podczas urlopu zorganizować wyjazd do Torunia, Lichenia, Inowrocławia, odwiedziliśmy Floriankę, Górecko, Bidaczów, Obary. W tym też roku najstarsza córka Izabela ukończyła studia prawnicze na KUL-u, obecnie odbywa staż. Cieszę się, że w przeciwieństwie do panującej mody na wyjazdy za granicę, córka nie ma takich zamiarów. Natomiast młodsza córka Ewa studiuje w Lublinie. Żona Elżbieta pozostaje poza pracą zawodową poświęcając się wychowaniu najmłodszej córki Urszuli. Na żonie także spoczywają pozostałe obowiązki domowe. Schodzińscy stanowią rodzinę wielopokoleniową wszyscy mieszkamy w Powiecie Biłgorajskim choć w różnych miejscowościach. Spotykamy się razem kontynuując tradycje rodzinne oczywiście najczęściej przy okazji świąt i innych uroczystości, np. przy wspólnej modlitwie za zmarłych przodków. Świadczymy sobie wzajemną pomoc, co łączy rodzinę. W mojej hierarchii wartości rodzina zajmuje jedno z najważniejszych miejsc.

Działalność artystyczna

Artystyczna twórczość ludowa Lubelszczyzny przetrwała w znacznie lepszej formie niż w innych regionach kraju. Może to być zasługą powstania w 1968 r. w Lublinie Stowarzyszenia Twórców Ludowych skupiających reprezentantów poszczególnych dyscyplin działalności ludowej. Szczegółowe informacje o stanie poszczególnych dyscyplin twórczości ludowej możemy znaleźć w pracy zbiorowej pod redakcją Alfreda Gaudy pt. "Współczesna twórczość ludowa między Wisłą i Bugiem."

Twórcy Ludowi Powiatu Biłgorajskiego:

Hafciarstwo:

- Alicja Brodaczevska, Czernięcin;
- Marianna Brudze, Aleksandrów;
- Gabriela Gorzandt, Józefów;
- Urszula Gozdecka, Terespol Zygmunty
- Julia Małek, Ciosmy;
- Katarzyna Świst, Aleksandrów II
- Teresa Goduła, Tarnawa Duża
- Krystyna Szypulska, Biłgoraj
- Barbara Surmacz, Aleksandrów I

Plecionkarstwo:

- Zdzisław Bielewicki, Gościeradów
- Stanisława Borek, Luchów Dolny;
- Michał Cudziło, Bukowa;
- Marian Kasperek, Tarnogród;
- Teresa Kiszczak, Luchów Górny;
- Maria Pleskacz, Luchów Dolny;
- Roman Szymonik, Potok Górny;
- Józef Świąder, Bukowa

Rzeźba:

- Janusz Dworak, Frampol;
- Zdzisław Garbacz, Jedlinki;
- Wiesław Pułapa, Lipiny Dolne
- Krzysztof Litwiniuk, Frampol
- Robert Sobstyl, Teodorówka;
- Leon Kusiak, Józefów,
- Jan Pastuszek, Józefów, rzeźba w kamieniu i piaskowcu,
- Stanisław Kukielko, Józefów, rz. kamieniu i piaskowcu,
- Aleksander Iwańczyk, Korytków Duży,
- Zbigniew Kłodnicki, Korytków Duży,
- Jan Bielak, Dereźnia,
- Marian Szuper, Aleksandrów III
- Zbigniew Gorzowski (również malarstwo), Goraj
- Jan Paluch - Biłgoraj
- Jan Bielak - Dereźnia
- Ryszard Sobaszek - Biłgoraj
- Zbigniew Kłodnicki - Korytków Duży
- Andrzej Siek - Lipiny Dolne
- Aleksander Iwańczyk - Korytków Duży

Malarstwo:

- Zofia Dubiel, Frampol,
- Paweł Krzak, Czarnystok;
- Ewa Skóra, Terespol Zaorenda,
- Waldemar Juszczyk, Bidaczów Nowy,
- Henryk Tomaszek, Żabno,

Plastyka obrzędowa (pisanki, palmy wielkanocne, wieńce dożynkowe):

- Ewa i Józefa Bołociuch, Terespol - Kukielki;
- Genowefa Hyżyńska, Górniki;
- Władysława Kłodnicka, Korytków Duży;
- Stanisława Rozmiarkowska, Terespol - Kukielki;
- Stefania Wszola, Terespol - Kukielki;
- Katarzyna Zygmunt, Korytków Duży,

Plastyka zdobnicza (np. kwiaty z bibuły)

- Wanda Bielak, Aleksandrów III
- Marianna Burdzeń, Aleksandrów;
- Julia Małek, Ciosmy;
- Marianna Maciocha, Aleksandrów III;
- Helena Michońska, Aleksandrów IV;
- Barbara Surmacz, Aleksandrów I

Oddzielną kategorią wśród wytworów tradycyjnej kultury jest pisarstwo ludowe. Zjawisko stosunkowo nowe, które pojawiło się na Lubelszczyźnie na przełomie XIX i XX wieku. Z naszego powiatu twórczością tą zajmują się:

- Roman Grabias, Ruda Śląska koło Biłgoraja. Debiutował w 1997 r. Píše wiersze satyryczne, liryczne i współtworzy scenariusze widowisk ludowych. Członek STL,
- Maria Kaliniak, Przedmieście koło Turobina. Zajmuje się układaniem piosenek dla miejscowego zespołu KGW, zapisuje dawne zwyczaje, wygłasza mowy pogrzebowe i pisze wiersze.

- Floriana Kiszczak, Radzięcin. Publikowała wiersze w czasopiśmie i antologiach.

- Władysław Koczom, Gorajec. Debiutował w 1975 r. Píše wiersze z nurtu liryki refleksyjnej. Wydał trzy własne tomiki poetyckie, publikował w wielu regionalnych ogólnopolskich czasopiśmie oraz w licznych antologiach poetyckich. Zajmuje się również publicystyką. Członek STL.

- Janina Radomska, Radzięcin. Wydała indywidualny tomik poetycki, pisze wiersze użytkowe i liryczne, pieśni, piosenki i skecze dla miejscowego zespołu artystycznego, a także opowieści gawędy o tematyce wizerunkowej. Członek STL.

Wszystkim Twórcom Ludowym z terenu Powiatu Biłgorajskiego składamy serdeczne podziękowanie za wkład w umacnianie tożsamości kulturowej naszego regionu. Dzieła Waszych rąk łączą teraźniejszość z ginącą tradycją naszych przodków wytyczając nam drogę ku przyszłości.